

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, September 7dikén, 1824.

B r a s i l i a.

A' Császár következő Proclamatiót bocsátott a' Pernambucóiakhoz: „Pernambucónak lakosai! Jelen vagyok azon szempillantás, mellyben a' családság azon lépének, mellybe burkóztattak benneteket a' Demagógusok, az országnak és a' ti valóságos boldogságtoknak ellenségei, le kell hullani. Hogy bizodalmatokat megcsalhas-sák, képzelő-tehetségeteket feltüzeljék, 's hanyat-homlok olly political systemákba buktassanak benneteket, mellyek mostani helyzetetételkel teljességgel ellenkeznek, 's hogy önn hasznokat a' ti elszakasztatás-tollal, holott megfundáltatástok annyira szükséges függetlenségtokra nézve, elő-mozdíthassák; — ezen felhordott okoknál indítottak arra a' Demagógusok, hogy veletek elhitessék, hogy bizonyos Portugalliai zsoldon lévő Factionnak az a' szándéka, hogy benneteket újra Portugallia uradalom alá vonjon. Ezen ocsmány rágalmazásnak annyira helyt adtak némelly könnyenhívó emberek, a' kiknek különben pedig nagy gondjok vannak virágzás-ba indult szabadságokra, hogy nem használván semmi ellenkező előterjesztések és bizonyítások, ők még most sem világosítottak-meg egészen. Hanem jelen vagyok a' szempillantás, mellyben minden csaló-dásnak el kell enyészni.“

„A' Portugalliai Igazgatás, melly kétségkívül némelly fényhajtó avagy hivatalan emberek által engedi magát kormányoztatni, elmulasztotta azon alkalmatosságot, mellyet a' mi mérsékletünk és bölcs

vigyázásunk mutatott az azon Országgal való hasznos és állandó békességre nézve, 's talán régi tótorkodási szokástól vezettetve, azon gondolatra jött, hogy a' fegyvernek creje által leghamarább és legbizonyosabban célját érheti; 's a' legújabb Lisbonai Ujságoknál fogva, az ottani kikötőkben egy Expedítio készítettik ellenünk. Brasilia elhatározta magát hogy az említett igazságtalan és haszontalan megtámadtatást, fegyverrel verje-viszsa, 's Császárotok, a' ti mindenkor védelmezőtök, hűségesen meg akarván tartani, a' melly kötelességre veletek lépett, kész vezérelni a' vitéz Brasiliai seregeket annak békibizonyítására, hogy ama dicsőséges titulus, mellyben ő büszkélkedik, nem üres hang. Egészen egybeolvadván ő a' Brasiliai néppel arra határozta magát, hogy annak sorsában, bár miként üssön is ki a' dolog osztozzék. Az ő haszna, boldogsága, és dicsősége, mindenkor egybe lesznek kapcsolva népének hasznával, boldogságával, és dicsőségével, 's nem teszi elébb kardját hüvelyébe míg nem Országának minden részei egyenlő függetlenséggel és szabadsággal nem fognak bírni.“

„Pernambucóiak! Mennyi becses idő vesztegettetett-el, milly tenger áldozatok tétettek, hogy mentek lehessetek a' pártos, és anarchiai Demagógusoktól, kik ezen derék tartományok közül annyit szerencsétlenségbe buktattak. Mi lett volna eddig azon vakmerő ellenségből, melly mostan bennünket fenyeget, ha hadi erőnk mindenkor egyesített volt? Ha ti, a' helyett hogy magatokat belső szakadások

által gyengítettetek, egyesítettetek volna inkább a Szövetségnek közös középpontja körül, vallyon merete volna e az ellenség arra vetni fejét, hogy bennünket megtámadjon, ha csak arra nem tartott volna számot, hogy a mi szerencsétlen meghasonlásunkból hasznót meríthet? Vallyon meg mert volna e támadni bennünket, ha az Amazonoktól, egész a la Plata vizéig egyesültünk volna ellentállására? Bizonyosan nem!“

„Nem tudván merre intézi az ellenség hadi erejét, s a szükség azt kívánván, hogy az Országnak fő-városa, mellynek bátorságban lététől függ minden tartományoknak bátorságok, egyáltalában megkívántatik, hogy hadi erőnket ezen kikötő előtt állítsuk-lá. De miként szaggattatik atyai szívem, ha elgondolom, hogy a helyett hogy erőmet a ti pontotokon nevelhetném, s benneteket a külső ellenség ellen védelmezhetnétek, azt elvinni kényszeríteném. De ne essetek kétségbe e miatt Pernambucóiak! Vessetek véget a közöttetek uralkodó visszavonásoknak. Egyesüljetekek egy szívvel és lélekkel a közös védelmezésre nézve, s földetekre, és vitézségtelken elegendő segédet fogtok találni a külső ellenség ellen, melly ezen meszsze tartományokban magát sokaig nem tarthatja. Illy igazságtalan ellenséggel lévén dolgoztok, Capitulatióról né is gondolkoztatok; hanem hitessétek-el magatokkal, hogy minelutána a fő-várost megerősítettük, mindenféle el kell küldenünk szárazai és tengeri hadainkat, a mint a szükség hozza magával. Bátran lássatok a dologhoz Pernambucóiak! legyetek állhatatosok, értsetek egyet, s az ellenség meg leszzen verve.“ — A Császár.

A Courier, az Estrella brasileirából, s egy másik Brasíliai Ujság-leveleiből, melly Diario Fluminense ezímet visel, következő pontot közöl: „Ó Felségének a Pernambucói lakosokhoz intézett egyik Pro-

clamatiójából azt látjuk, hogy Commendans Taylor azt a parancsolatot vevé, hogy minden keze alatt lévő hajókkal menne-vissza Rióba, a hova rövid időn meg is érkezhettek. Itten Rióban erősen készítetnek a hadi-hajókat. Némelly félenk lelkék vigasztalhatatlanok valának, azt hívéni, hogy az Imperatriz nevű Fregát alkalmatlan lenne a szolgálatra, s köleséges jobbításokat kívánna. Ez azonban nem igaz. Mert az Imperatriz a legjobb karban vagon, s a Portugalliaiknak 24 fontos agyúkkal leszen szolgálatjokra. A Dom Pedro nevet viselő Lincea-hajó is csak nem elevezhető karban vagon, s valami 500 ánglus Matróz van rajta. Ha Commendans Taylor megérkezik az ittoni kikötőbe, oly hajós-seregünk leszen, melly a legmerészebb próbatételeket is végrehajthatja. Az igazgatás köz bocsánatot engedett minden szökött katonáknak, valakik bizonyos idő lefolyta alatt illető Regementjeikhez visszatérnek.“

Ánglus Ujság-levelek jelentik, hogy Praesidens Carvalho igen különös haszonra fordította a hajós-seregnek visszavonattatását. Ugyanis Brasíliá éjszaki tartományaira nézve saját Constitutióinak planumát hirdettette-lá, s azokat az e melé való állásra meghívta; ezenkívül Paraiiba és Alagoas ellen hadat izent, s ezen tartományoknak körükerítettésekre két hajónak parancsolatot adott. Kinyilatkoztatta végezetre azon szándékát, hogy ha planumai tökéletességre mennének, el fogja törteni a rabkereskedést.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból Aug. 10dikéről, az Oesterreichischer Beobachter f. h. 4d czekek közli: A 25dikai tudósításban közlött környülfállások (lásd a közelebbi Aug. 24d költ M. Kurirt) az Insurgenseknek Ipsara szigete omladékain való kitzállások-

ról a fő-városban általjában bébizonyosodtak; s némelly ekkoráig kétséges dolgok későbbi hivatalos jelentések, és előadásolnál fogva, különösen a Chevette nevezetű francia Korvét Kapitányának beszéde után, ki Júl. 2od estve a Kapudán Basával, s csakhamar azután a görög Flotta' Kormányzójával Miaulival beszéllett, annyira felvilágosítottak, hogy minden e' részben elterjesztett csudás híreknek meg kell ezentúl némülniök.

A' mint a Kapudán Basa Júl. 4d Ipsarából elment, ottan valami 2000 embert hagyott hátra, kik apródonkint, a' mint a' bástyák mind inkább elrontattak, s a' zsákmányok elszállítottak, 700 emberre olvadtak-le. Júl. 14d a' szigét előtt megjelent valami harmincz görög hajó, s a' nélkül hogy ellentállásra talált volna 12, vagy 1500 embert kiszállított, kik a' szigetben szanaszet lévő Törököknek nekik csének. Ezeknek egy része a' kikötőben lévő 21 török szállító-hajókon keresett menedéket, de a' mellyeket az Insurgensek Flottója, hármat kivéven, mellyek Scióba eljuthatának, felgyújtott. 300 Török, néhány még egészen el nem rontott kő házakba vevé magát, s ottan, a' török Flottának hirtelen való segítsége nélkül, hasonlóképen meg is öletettek volna. A' Kapudán Basa hajójának egy részével Júl. 19d megjelent a' kikötő előtt, s ezzel az egész görög Expeditio futásnak eredett. Azolia török vitorla lobog Ipsara szigetén, de a' melly, egyező tanúbizonyoságnál fogva, ez idő szerint lakhatatlan omladékká változtattatott. A' Kapudán Basa a' még a' városban fennálló kevés kő épületeket egészen lerontatta, s omladékaikkal a' kikötőt betöltetvén, azzal tüstént a' tengerre bévezett.

A' mi kárt különben ezen siketlen megtámadás által a' Törökök vallottak, abban állott, hogy a' Júl. 3d és 4d napjaiban rablott ágyújuknak nagy részét elvesztet-

ték. Mert az Insurgensek, a' gondatlanság avagy zürzavar miatt el nem takarított ágyúkból 30-at vagy 40-t felraktak hajóikra; s ennél még többet hányának a' tengerbe midőn hirtelen el kelle távozniök.

Különben ez alkalmatossággal se szárazon se vízen nem történt semmi ütközet, mivel a' török és görög seregek egy szempillantatig sem találkoznak egymással Ipsarában, valamint nem találkoznak a' két Flották sem akkor sem azután. Júl. 2od az említett francia Korvét 38 Insurgens hajót látott Sció' déli csücsánál a' török Flottától négy tengeri mértföld távolságban; s Smyrnából Aug. 2d indult katonai hiteles tudósításnál fogva, Júl. 3odikáig egyéb semmi sem történt. A' Kapudán Basa hajós-seregének nagyobb részével Mitylene városa alatt volt, az ugyan ezen nevet viselő szigetnek keleti oldalán; néhány hajóji Ipsara alatt száguldoznak, a' nélkül hogy Miauli, a' feljebb említett görög hajós-osztály' vezére valamit mozdított volna addig a' török hajós-sereg ellen. — Minden nap várták a' török Flottának Számósz fele való elevezését. A' Kapudán-Basa néminémüképen siettetn' kéntelenítetik ezen Expeditióját, mert az Ásiából csoportonként jövő önnvallalkozottak száma mindegyre neveledik, s könnyen reá lehet tenni 30,000-re, a' kik Scala Nouvánál már egybesereglenek.

Júl. 16d Ibrahim Basa' vezérlése alatt az Egyiptomi Expeditio útnak indult. All ez 50 hadi, s 100-nál szaporább szállító-hajókból, 14,000 rendes gyalogságból és 2500 lovasságból. Ezekhez Candiaól még 6000 ember fog járúlni. Ez az Expeditio Júl. utolsó napjaiban a' Marmarissai tengeröbölben, Rhodus szigetével általellenben felcüdött vasmaeszkákon. Közönségesen azt hiszik, hogy elsőben Hydra szigetet fogja megtámadni.

Azon tudósítást, hogy a' Hydraiak Casso szigetét újra visszafoglalták volna, szint olyan bizonyossággal erősítik ugyan a' görög Ujság-levelek, valamint Ipsara szigetének visszafoglaltatását, de ezen tudósításnak is keveset lehet hinni. Hogy Hydrai és Speziai hajók mentek az Egyiptomi Flotta ellen, az hitelesnek látszik.

Spanyol Ország.

Az Etoile így ír Madritból Aug. 19di kéről: „Ő Felségek az egész királyi Familiával egyetemben f. h. 16d megérkezének Escuriálba, 's ottan csupán egy napot töltvén, a' Szan-Ildefonsoi mulató-várba menének. — Egy királyi parancsolatnál fogva rendeltetik, hogy a' testőrző-seregnek egy külföldi Compániával fognak neveltetni, mellynek neve a' Királyné' tiszteletére, ki született Sachsoniai kir. Hercegaszszony, Sachsoniai Compánia le-szen. Ezen Compániába egy idegen sem vétetik-bé; hacsak nem a' Catholica valláson van.“

Gen. Don Jose Odonnal a' Gibraltári tábor' fő-vezére ilyen jelentést közöl: „Egy istentelen czimbora-társaság, melly valami 200 spanyol szökevényekből, 's Gibraltári erősségbeli hánytvetett személyekből áll, fegyvert fogott, 's volt Oberster Francisco Valdez' vezérlése alatt egy Expeditiót állított-ki. A' sereg a' tengeröbölből elevezvén, Tarifa városát 's az ugyan azon nevet viselő szigetet elfoglalta, meglepven az ottan lévő csekély őrizetet Aug. 5d éppen azon szempillantásban, a' midőn korán reggel a' város' kapuji megnyittattak. — Oberster Don Jose Barradás' vezérlése alatt Algesirásból azonnal gyalog és lovas osztályok küldettek Tarifa felé. A' nevezett Oberster a' száraz felel tüstént körülkerítette a' várost a' nélkül hogy a' pártosok ki mertek volna rontani. Aug. 6d estve egy francia Brigada

is érkezett-meg Gen. Gróf d' Astorga vezérlése alatt. Ekkor a' sziget annal szorosabban körülkerített; ugyan azon időben három francia hadi hajó, egy spanyol Goelett, 's négy fegyveres ladik öjvének Algesirásból ezen kikötő elébe, úgy hogy most már mindenfelől el vagon zarva a' szabadulás útja a' pártosok előtt. Ezeknek nincsen annyi eleségek, hogy magokat a' nevezett helyben sokáig tarthassák; azonban minél előbb lehető megfenyítettések végett még mind jönnek az újabb seregek. — Különbben az egész kerületben egyebütt sehol sem zavartatott - meg a' csendesség, akár mit tartsanak is a' pártoskodás Agensei által elterjesztett hamis hírek, mellyek egész Lineánkat közönséges megtamadással fenyegetik a' Gibraltár keleti szélén való új kikötéssel. Mind ezekből semmi sem történt-meg. — A' hűséges királyi seregeket szaporította az éjjel a' Szevillai tartománybeli Militzia Bataliona. A' Ronda helyeinck lakóji kikérik magoknak, hogy minden pártos czélzásoknak egész erővel állhassanak ellene. Egy szóval, Ő Felségének szolgálatja, Státusainak ezen részében éppen nem veszedelmez-tetik. — Éljen a' Király! Gondosan vigyázzanak minden hű szolgák annak kinyomozásában, vallyon ezen czimbora-társaság, mellynek itten körül semmi ágazatai nincsenek, nem terjedett e el másfelé is.“

Tarifa újra kezünkre került volna már ismét (mond az Etoile) ha a' spanyol ágyúk, mellyeket seregeink ottan találnak, jó karban volna. A' külső szánczok mind a' mi hatalmunkban vagnak; de mivel a' kapuk kövel rakattak-bé, varni kell míg Cadixből megérkeznek az ágyúk. Ezek eddig ottan lehetnek. Két hajónkat Algesirásnál kikötésre kényszerítette az áradás.

Valenciai levelek jelentik, hogy az ottani Policzáj valami harmincz személyt elfogadott. A' nevezett helyen Aug. 10d kö-

vetkezendő Proclamatio tétett közönségessé: „A' St. Rochi tábornak fő Kormányzója jelenti hogy az Algesirásbán fekvő két Batalion' némelly tagjai által indított öszveesküvést fedeztél-fel. Ezen czimboraságnak Júl. 29d reggel kelle vala kiütnie. Jelenti továbbá, hogy ezen öszveesküvésben, egy Tiszt sem vevé részt, sem más nevezetes személy, 's azt lehet mondani, hogy azon szerencsétleneket (kik elfogattattak) részeg korokban, midőn ezek nem volt helyén, csábították-el a' Gibraltárból jött Agensek. Hogy ezen Anarchisták végrehajthassák istentelen plánumaikat, nem tudtak már egyébbhez fogni, mint hogy a' képzelt hatalomnak csalóka fontosság színét adnak, 's ez által formálhassanak bizonyos pártot, mellynek részére olyan emberek közül, kik ezeken vagynak, 's előre látják azon szerencsétlen következtetéseket, mellyeket szülne egy olly veszedelmes és kegyetlen Igazgatásnak helyreállítása, mint a' millyen volt a' nem régiben semmivé tétett constitutiós Igazgatás, soha senkit meg nem nyerhetnének. — Azon nyughatatlantó hírelemek ki nyilatkoztatások végett, mellyeket Ó Felisége ügyének ellenségei majd el fognak terjesztetni, sieték tudtára adni a' Közönségnek, miben álljon valósággal ez az egész kedvetlen történet. Így majd az oltár és Királyi-székek ellenségeinek istentelenségek és fondorkodások nem veszik-ki hamis hírek által formájokból a' meglett dolgokat, 's hazánkban nem ébreszthetik-fel a' polgári hadnak csapását; mint a' melly ollyan ostor, mellytől az isteni gondviselés mintegy csudakép' szabadított-meg bennünket, miolta Királyunk a' pártosoknak békeiből megmontetett.“ Felipe de St. Marc, Fő-Kapitány.

A' Gaceta de Madrit Aug. 10d következendő levelet közli, mellyet a' Cadixban lévő Portugalliai Consul, az ezen helybeli erőség Kormányzójának írt: „Némelly

gazgondolkozásuak, bizonyos, Jún. 12d költ Proclamatiót terjesztének-el, mellynek kihirdettetését, a' mint ők mondják a' Király az én Uram rendelte volna, és a' mellyben botránkoztató ízetlenségek, 's nyughatatlantó szavak foglaltatnak. Bár az értelmesebbek ne adjanak is hitelt ezen Proclatiónak, de én mégis kötelességemben álló dolognak tartom megkérni Uraságotat, méltóztassék a' Diario mercantil által kihirdettetni, hogy az említett Proclamatio apocryphus írás.“

A' Ximenában történt mozgások felől sokféle hírek szárnyalván, azokra nézve Gen. Odonnalnak következendő napi-parancsolatja néminémű világosításul szolgál: A' Gibraltári tábor General-stabjának részéről Aug. 2d és 3d: A' fő-vezér tudtokra adja az őrizetbeli seregeknek, hogy Ximenában tegnap hajnalban némelly gaz személyek, olly czéllal hogy az ő constitutiós jelentéseiket megújíthassák, egybe csoportozának, 's csakhamar erőt vévén a' tisztí-hivatalokon, 's némelly tiszteletre méltó személyeken, azokat tömlöczre vették. — Egyre folytatók ezek a' nyugalom zavarását, a' midőn történetesen Don Gregorio de Conde, a' Princesa nevet viselő Regimentnek egyik Tisztje hat emberrel ottan keresztül-ment; a' bátor Tiszt, nem gondolván, az ő erejét sokkal haladó ellenséggel, a' pártosokat megtámadta, 's az útszakon történt kölcsönös lövöldözés után, mellyben az ellenséges vezér elesett, őket szeltyoszlatta. Ezek a' hegyek közé futamodván, mostan már ottan üzi őket. — Ezzel gát vették azon istentelen czimboraságnak, mellyet némelly gazemberek azért indítottak, hogy ismét előállíthassák azon nyomorúságokat, mellyeket mi még most is siratunk. — Dicsértessék a' derék Condé, 's magasztaltassanak az ő rettenthetetlen katonáji.“ Jose Odonnal.

Spanyol Amerika.

A 'Morning-Chronicle' közelébb említett cikkelyének a folytatása. Im e' következő: „Canterac és Valdes Generalisoknak Lima ellen való közös előnyomítások, a' midőn utóbbi, Buenos-Ayresi Újság-levelek szerint Áprilisben Felső-Peruban vezérkedett, 's következőképen Gen. Canteractól 500 mértföldnyi távolságra volt, megmagyarázhatatlannak látszott azok előtt, kik Perunak helyeztetését ismerik. Azonban ezen gyors mozgásokat nem is lehetett megegyeztetni a' Royalistáknak az előbbeni tudósítások szerint való erejekkel, és azon szorult állapottal, mellyben Bolívar volt, a' mint Patavilcában kibocsátott Proclamatiojából megtetszett. — Annyi igaz hogy Bolívar Peruban bizonytalan helyeztetésben vagyon, 's ezt se elpalástolni, se az anglus Közönség előtt eltitkolni nem lehet. Ezt mutatják azon levelek is, mellyek Bogotából és Caracásból jövének, 's azon óhajást, hogy Peru megszabadíthatassék, mindenek olyan dolognak tartják, melly Columbiának erejét ez idő szerint feljűmulja. A' seregeknek olly meszsze földre küldtetések, 's ezeknél fogva az atlanticumi tengerpartoknak őrizet nélkül való hagyatások, Columbiának hasznaival egyesesen ellenkeznek. A' mint azonban tudva lévő dolog, a' Peruiak nem is szeretik hogy Bolívar magát az ő ügyökbe avatta, 's azt kezdik gyanítani felőle, hogy ellenek álnok plánumai vagynak. Mellyértis ő, legalább nagy mértékben, nem tarthat számot a' Peruiak' segítségére, melly nélkül pedig nem igen reménylheti előmenetelét; ellenben a' royalista Armada, minden részben egyező tudósítások szerint a' legjobb karban vagyon. Miolta nevezetesen Torre-Tagle hozzá-csatolta magát Canterac-hoz, annak a' Límai völgyben 15,000 embere áll t'pon, 's Truxillót kivéve az egész tartomány birtokában vagyon. — A'

Szanta-Cruzi veszedelem olta nevezetes változást szenvedtek Peruban a' dolgok, 's ez ollyan igazság, melly nem maradhat titokban az anglus Közönség előtt. Canterac mindenkor tudta magát a' néphez alkalmaztatni, a' mint ezt Gen. Szan-Martin, ki most Angliában vagyon, gyakran tapasztalta, és meg is vallotta. 's őtet a' legelőkelőbb, 's leghathatós befolyással bíró Peruiak segítik, nem mintha az anyaországgal avagy ő vele magával kívánnának egyesülni, hanem mivel az Anarchiat, és a' pusztításokat megunták. Ezek helybeli hasznaiktól indítatván, készek minden áldozatokra, csak hogy a' csendességet fenntarthassák. Ezeknek gondolkozások módját néminémüképen látni lehet az alább következő Proclamatióban, melly még ekkoráig nem tétetett köz hírre, 's mi azt ezenel közöljük, kötelességünknek ismervén világosságra hozni minden ezen tárgyra tartozó dolgokat. Marquis Torre-Tagle, ki ezen Proclamatiót kibocsátotta, Perui születés, 's hazafijain nagy befolyást gyakorló férjfiú. Az ő munkásságának köszönheti Szan-Martin, az ő alkori ideig való előmenetelét. Ezen beszéddel azonban éppen nem oda ezélokunk, mintha helybe akarnánk hagyni, a' mit Torre-Tagle ebben a' Proclamatiójában Bolívar felől mond; hanem hogy illyen ember elként beszéllhetett Peruban, az mindenkor emlékezetes marad, 's ennek tudása nélkül nem is lehet ügyiben képzelní minémü bajos állapotban volt Bolívar Május és Június hónapokban. A' Proclamatió szóról szóra így vagyon:

„Peruiak! Ideje végre hogy tévelygés-tekől felébredszsen az ember benneteket. A' Tyrannus Bolívar és az ő fő részesei Perut meg akarák hódoltatni, és Columbiától függővé tenni. Reménységeikben azonban megesalalkozának. Mert az Igazgatás olly kezekre bízott, mellyek minden alacsony szándéknak ellene tudnak állani.

Ugy hogy az Igazgatást, semmi sem térít-
heti-el, a' ti boldogságotokat munkáló igye-
kezetétől. En olly vélekedésben vagyok,
fognátok kezét ti a' Spanyolokkal, mint
a' melly a' veszedelemből való megszab-
adulásnak egyedülvaló módja; de én
ezen vélekedésem mellett mindenkor be-
csületesen viseltem magamat, 's egyedül
a' ti javatokat forgattam szemem előtt. Bol-
livár titkon készítetett engemet, kezdenék
békességi alkudozásokat a' Spanyolokkal,
hogy így időt nyervén seregeinek szaporítá-
sára, azokat semmivé tegye, 's velet
együtt a' Peruiakat is veszedelemre juttas-
sa. En ezen kedvező alkalmatosságot arra
nézve használtam, hogy benneteket egye-
sithetővélek, 's a' veszedelemtől megmente-
nélek. A' Callaói dologban én nem valék
részes. Bolivár kivonta a' maga seregeit, 's
meghatározta, kik tartassék őrizet alatt az
erőségeket. Az Andesek' katonájával né-
kem teljességgel semmi közöm sem volt.
Bolivárnak a' Perui Igazgatás' semmivété-
tele lévén a' szándéka, azt szükségeské-
pen gyuloleteassá akarta tenni, 's hazaárú-
ló gyanánt rajzolni-le. Sokakat fel akart ő
áldozni, mellyben az Igazgatás teljesség-
gel meg nem egyezhetett. Ő el akarta ron-
tani boldogságotokat; én pedig nem valék
képes benneteket szerencsétlenekké tenni.
Egy szóval ő engemet, 's több derék em-
bereket, kik néktek barátaitok, meg akart
ölni; de az ég bennünket megmentett az
ő öldözésétől. Mind ezeknek hűbizonyítá-
sokra kezeim között vagynak a' hiteles írá-
sok. — Peruiak! Bolivar a' legnagyobb
csuda-állat a' világon. Ellensége ő minden
becsületes embernek, ki magát az ő fény-
hadjázó' szándékainak ellenszegezi. A'
nemzeti Armadában tartós bátorságot re-
ménylhettek. Ezzel a' legfőbb tisztihivata-
lok, 's a' legjelesebb férjfiak egyesülénc.
— Perui katonák! Sok áldozatokat tette-
tek ti a' szabadságért, jöjjetek azért, 's
éljetez azzal rokonaitoknak karjai között,

mert a' Bolivárei csupán elayomástokra
terjesztetnek-ki. Keljetez hazátok' védelmé-
re minden rendű lakosok, mellyet Bolivar
el akar pusztítani. Kövessétek példáját tisz-
teletre méltó polgártársotoknak."

Nyugat-Indiai Szigetek.

Egy levélnél fogva, melly Port-au-
Princeből (St. Domingo) Jún. 3od indult,
Pracsidens Royer kerülő-útjából oda visz-
szaérkezett. Ezt az útát ő olly czélből tet-
te, hogy a' tengerpart' mentében lévő erőssé-
gket, és védelmezési-intézeteket megte-
kintené, 's szükséges rendszabásokat hoz-
na arra nézve, hogy a' Francziák részéről
lehető kiszállásnak, mellytől még mostan
is tartanak, ellene lehessen állani. — Ugyan-
csak az említett levél mondja, hogy a'
Hayti Deputátusok Villele Úr' kívánságá-
ra menének Francia Országba, mint a'
ki azt hitte, hogy a' Haytiak név szerin-
t való függetlenséggel is meg fognának cío-
gedni.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Courier Aug. 24d így szól: „Egy
két nap oltá mind az a' híre itten, hogy
Madriti tudósítások szerint, Don Fran-
cisco, a' spanyol Király' testvére, Améri-
kába szándékozik; de hogy hová, az nem
mondatik. Alkalmasint Mexicóba fog men-
ni, ha különben igaz a' tudósítás, melly-
ről csupán annyit tudunk, hogy Madrit-
ből jött.

Jamaicából Júl. 12d indult tudósítá-
sokból azt látjuk, hogy ezen szigetnek ál-
lapotja nyugodalmasabbá kezd lenni. Azon
szerecsen-lazzadás, mellytől Savanna-la-
Marban tartottak, nem ütött-ki.

Újabb Tudósítások.

A' Moniteur Aug. 27d következő
telegraphusi jelentést közöl Madritból:
Madrit, Aug. 25d reggeli 9 órákor. Gen-
Digeon a' Hádi Miniszter Ő Excljához:

Tarifát f. h. 19d estveli 5 órakor ostrommal vevék-meg a' francia-spanyol seregek; a' pártosokat, kik a' szigetbe vonulának-viszsa, más nap reggel, egy, a' 54d Linea gyalog Regimentbeli francia csapat támadta-meg. Csupán egy vezére menekedett-meg a' pártos bandának egy ladikban, a' többiek részint megöltették, részint elfogattak. A' foglyok spanyol kézre adattak, spanyol törvények szerint való megítélés végett. — Ezen tudósítást egy, a' Szan Roquei tábor Kormányzójától küldött Kurír hozta a' Királynak.

Sept. 6d a' Státus-papirosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 935/8
 Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P. Ugyan az 1821 ről 100f. C. P. 124
 Bizonyítás 1821d. Költsönről fírt Conv. P.
 Bécs Városi Banko Obligatiók 2 1/2 p Ctmal 509/10
 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia
 1107 7/10 for. C. P. —

Magyar Ország.

F. h. elsőjén a' Hazai Tudósítások ezeket közlik: Ó Cs. K. Fő Herczegségének Jó zse fFő Herczegnek, Országunk' Nádor-Ispánjának sógora, a' Sachsen Hildburghauseni Herczeg, 's ennek hitvese a' Herczegné, folyvást Budán múlatnak, és megszomlélgetik a' két fő-városnak nevezetességeit. Aug. 23d az egész Fő Herczegi Udvar fő Vendégeivel együtt megjelent a' Pesti théatrumban, hol a' számos nézők által nagy örömmel fogadtattak. Aug. 28d Ó Cs. K. Fő Herczegsége, és a' vendég Herczeg részt vettek Gúdöllön Fő Mélt.

Grassalkovich Herczegnél a' nagy vadászatban. Sept. elsőjén délután a' Pesti és Rudai őrizeten lévő Katonaság a' Rákos-mezőjén nagy hadi gyakorlást fog tartani, mellyben különösen a' Pattantyúsok fogják ügyességeiket kimutatni.

A' mostani Pesti vásár igen nagy volt mind az eladók', mind a' vevők' számára nézve, úgy hogy már a' vásár' napja előtt két héttel, számtalan sokaság gyülekezett-össze. Nevezetesen nagy kelete volt a' gyapjúnak, mellynek ára jóval fel is ment; a' kézi művekből, 's készítményekből különösen elkelték a' posztók és minden gyapjúból, és lenből készült szövvények; annyira hogy a' Fabrikások már a' mult szombaton minden jószágait eladván, haza tértek. Ló kevés volt; a' szarvasmarha pedig igen olcsó áron kelt; p. o. egy pár közép szerű ökör 110 flon V. Czban.

Pesten új Szálló-Vendégfogadó.

Müller József tisztelettel jelenti, hogy a' belső-városban, a' Bekella házban, a' Hatvani kapu' szögletén Zrínyi címer alatt, már f. eszt. Május' első napjától fogva Szálló-Vendégfogadót nyitott. Ezen háznak kádvező helyheztetése a' belőle való kellemetes kilátás, és az első emeletben lévő számos szobák, a' tágas istállók, és elégséges kocsi-színnek, a' jó szolgálattal és mérsékelt ár-szabással egybekapcsolva, reménységet nyújtanak néki, hogy számos Betérőji lesznek. Ó sem fáradságot, sem költséget nem fog kímélni, hogy a' T. T. utazó Uraságoknak megelégedéseket megnyerhesse, valamint már ezt a' Fejér-Hattyúnál több esztendő alatt megnyerte.